

RREGULLORE

PËR PROCEDURAT E PARAQITJES DHE MIRATIMIT TË PLANIT TË INVESTIMEVE NGA OPERATORËT E TRANSMETIMIT DHE SHPËRNDARJES SË ENERGJISË ELEKTRIKE DHE TË LICENSUARVE QË MBARTIN DETYRIMIN E SHËRBIMIT PUBLIK

KAPITULLI I

Dispozita të Përgjithshme

Neni 1 *Autoriteti*

Kjo rregullore hartohet në zbatim të neneve 20 gërma “e”; 60 pika 9 dhe 75 pika 8 të Ligjit Nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”.

Neni 2 *Objekti*

Objekt i kësaj rregullore janë procedurat e paraqitjes dhe miratimit nga ERE të planit të investimeve të operatorëve të transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike dhe të licensuarve në sektorin e energjisë elektrike që ushtrojnë aktivitetin e prodhimit të energjisë elektrike dhe që janë të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik sipas VKM nr. 244, datë 30.03.2016.

Neni 3 *Qëllimi*

Të përcaktojë mënyrën, formën dhe afatet e paraqitjes në ERE të planeve të investimeve nga operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike dhe të licensuarve që ushtrojnë aktivitetin e prodhimit të energjisë elektrike dhe që janë të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik, si dhe kriteret e analizës së vlerësimit dhe miratimit të tyre nga ERE, për të garantuar që planet e investimeve janë në përputhje me parimet e planifikimit me koston më të ulët.

Neni 4 *Zbatimi*

Kjo rregullore aplikohet për operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, të cilët kanë marrë nga ERE licensë për aktivitetet respektive.

Kjo rregullore aplikohet edhe për të licensuarit në sektorin e energjisë elektrike që ushtrojnë aktivitetin e prodhimit të energjisë elektrike dhe që janë të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik sipas VKM nr. 244, datë 30.03.2016.

Neni 5 ***Përkufizime***

Termat e përdorura në këtë Rregullore do të kenë kuptimet e mëposhtme:

1. **“Ligj”** do të thotë Ligji Nr. 43/2015, “Për Sektorin e Energjisë.”
2. **“Bordi”** do të thotë organi vendimmarrës i ERE-s, i emëruar sipas Ligjit nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike”.
3. **“ERE”** ose Enti Rregullator i Energjisë, do të thotë autoriteti rregullator i sektorit të energjisë elektrike i cili funksionon në përputhje me ligjin nr. 43/2015 “Për Sektorin e Energjisë Elektrike”.
4. **“Aset”** do të thotë aktivi afatgjatë material, që përdoret nga operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, dhe që i shërben realizimit të aktivitetit respektiv të licensuar.
5. **“Biznes”** do të thotë veprimtari e licensuar nga ERE për shërbimet e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe të energjisë elektrike.
6. **“Investim”** do të thotë tërësia e shpenzimeve, që kryhen nga operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike për të shtuar vlerën e aseteve, që përdoret për kryerjen e veprimtarisë së licensuar.
7. **“Plan i investimeve”** do të thotë paraqitja e shpenzimeve kapitale sipas projekteve dhe/apo grupit të aseteve për një periudhë rregullimi.
8. **“Person”** do të thotë çdo person fizik ose juridik.
9. **“Licensë”** do të thotë një e drejtë që i jepet një personi për ushtrimin e një veprimtarie në sektorin e energjisë elektrike, në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 43/2015, “Për Sektorin e Energjisë Elektrike.
10. **“I licensuar”** do të thotë një person, i pajisur me licensë për aktivitetin e transmetimit apo shpërndarjes të energjisë elektrike, në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 43/2015, “Për Sektorin e Energjisë Elektrike.
11. **“Baza e Rregulluar e Aseteve” (RAB)** do të thotë vlera e aseteve fikse, që zotërohen nga shoqëria dhe që përdoren për të kryer një nga veprimtaritë e licensuara në sektorin e energjisë elektrike.
12. **“Periudha Rregullatore”** do të thotë periudha gjatë së cilës tarifat e reja bëhen

efektive dhe rregullohen/rishikohen sipas vendimit të marrë nga ERE.

KAPITULLI II

Planet e Investimeve

Neni 6

Kërkesa të Përgjithshme të hartimit të planeve të investimeve

Në hartimin e planeve të investimeve operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike do të mbajnë parasysh parimet e mëposhtme:

- Planet e investimeve do të jenë në përputhje me kërkesat e ligjeve, rregulloreve, metodikave dhe të gjitha akteve nënligjore përkatëse, që rregullojnë studimet, projektimet dhe kryerjen e investimeve, përfshirë kërkesat për mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të njerëzve, mjedisit dhe të sigurisë kombëtare. Planet e investimit duhet të jenë në harmoni me strategjitë kombëtare të zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike.
- Planet e investimeve duhet të hartohen në mënyrë që të sigurojnë efektivitet të lartë, kosto të ulët, përfshirë marrjen parasysh të masave për menaxhimin e kërkesës për energji elektrike.
- Planet e investimeve duhet të marrin parasysh marrëdhëniet që operatorët e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike kanë me pjesëmarrësit e tjerë të tregut për të siguruar qëndrueshmërinë e sistemit elektroenergjitik si dhe plotësimin e kushteve të sigurisë dhe cilësisë së furnizimit me energji elektrike të klientëve.
- Planet e investimeve do të jenë të hapura për publikun duke ju dhënë mundësinë të interesuarve përfshirë dhe institucionet e ndryshme shtetërore të japin komentet e tyre lidhur me këto plane.

Neni 7

Përgjegjësitë e operatorëve

1. Çdo operator i transmetimit dhe të shpërndarjes së energjisë elektrike në referencë të Ligjit Nr. 43/2015, "Për Sektorin e Energjisë Elektrike" dhe në zbatim të licensës përkatëse të marrë nga ERE, është përgjegjës për hartimin e një plani investimi sipas periudhave të rregullimit dhe për çdo vit pasardhës për të plotësuar nevojat e klientëve me energji elektrike. Planet e investimeve do të shoqërohen me një relacion shpjegues, i cili do të përfshijë edhe paraqitjen tabelare dhe grafike të të dhënave referuese dhe një plan kohor zbatimi.

2. Çdo operator i transmetimit dhe të shpërndarjes së energjisë elektrike i cili ka marrë nga ERE licensë për kryerjen e një aktiviteti në sektorin e energjisë elektrike, në fund të çdo periudhe rregullimi do të paraqesë planin e tij të investimit për periudhën rregullatore pasardhëse.
3. Operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes së energjisë elektrike do të paraqesin në ERE raportin vjetor të zbatimit të planeve të investimeve të vitit paraardhës duke treguar ecurinë e investimeve të planifikuara dhe duke siguruar shpjegim për çdo ndryshim në plan. **Ky raportim do të bëhet jo me vonë se data 30 Qershor e vitit në vijim.**

Neni 8

Planet e investimeve për të licensuarit në veprimtaritë e prodhimit të energjisë elektrike që janë të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik sipas VKM –së nr. 244, datë 30.03.2016.

1. Planet e investimeve të të licensuarve në veprimtarinë e prodhimit të energjisë elektrike mbështeten në planifikimin e sasisë vjetore të energjisë elektrike për t'u prodhuar, i cili do të bëhet sipas dispozitave të Pjesës së II-të, Paragrafi 2.6, pika 2.6.1 të Kodit të Transmetimit.
2. Planet e investimeve për prodhuesit e energjisë elektrike mund të përmbajnë investime për:
  - Centrale/njësi të reja prodhuese.
  - Rehabilitim dhe modernizim të centraleve ekzistuese.
  - Nxjerrje nga puna të njërive të vjetra.
  - Rritje të kapaciteteve ekzistuese.
3. Çdo prodhues i licensuar, përveç të dhënave të detajuara të planifikimit teknik sipas Shtojcës A, Pjesa 2 të Kodit të Transmetimit, në planin e investimeve do të paraqesë edhe treguesit e mëposhtëm:
  - Kapacitetin nominal të centralit gjenerues të ri /apo të rehabilituar.
  - Sasinë e energjisë elektrike, që pritet të prodhohet nëse do të punonte me kapacitet të plotë.
  - Faktorin e disponibilitetit, që merr në konsideratë kohën që centrali është i disponueshëm për të gjeneruar energji elektrike gjatë vitit.
  - Periudhën e ndërtimit apo të rehabilitimit.
  - Periudhën e pritshme të shlyerjes së investimit.
  - Burimet e sigurimit të lëndës së parë për prodhimin e energjisë elektrike.
  - Eficiençen energjitike, e cila merr në konsideratë llojin e teknologjisë, pajisjet, makineritë dhe lëndën djegëse.

Neni 9

Planet e investimeve për Operatorët e transmetimit të energjisë elektrike

Planet e investimeve për operatorët e transmetimit të energjisë elektrike **sipas**

-
- nenit 60 të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike” duhet të hartohen në një plan 10-vjeçar të zhvillimit të rrjetit dhe duhet të përmbajnë investime që synojnë:
- Përmirësimin dhe zhvillimin e sistemit të transmetimit me qëllim rritjen e qëndrueshmërisë së tij dhe sigurisë së furnizimit të vendit me energji elektrike.
  - Reduktimin e humbjeve teknike në rrjetin e transmetimit.
  - Rritjen e mundësisë për shpërndarjen dhe kontrollin në distancë të flukseve të energjisë elektrike.
2. Në planifikimin e investimeve për të plotësuar synimet e mësipërme, operatori duhet të bazohet dhe të respektojë:
- Kriteret e planifikimit dhe të zhvillimit të sistemit të transmetimit të përcaktuara në Kodin e Transmetimit si dhe procedurat e parashikuara për zhvillimin e sistemit të transmetimit
  - Informacionet dhe të dhënat e siguruar nga operatorët e tregut dhe përdoruesit e sistemit të transmetimit.
  - Kriteret e projektimit të elementëve kryesorë të rrjetit të transmetimit (linja dhe nënstacione).
  - Periudhën e ndërtimit apo të rehabilitimit të një objekti.
4. Në planin e investimeve të parashikuar, operatori duhet të pasqyrojë listën e projekteve që do të zbatohet.
5. Plani i investimeve shoqërohet me relacione argumentuese lidhur me:
- a. Metodologjitë e ndjekura për parashikimin e kërkesës, ngarkesës dhe ngarkesës pik duke i paraqitur në mënyrë tabelare dhe grafike.
  - b. Ndikimet e investimit në përmirësimin e kapaciteteve transmetuese, përmirësimin e humbjeve teknike etj.
  - c. Kostot, burimet e financimit, periudhat e shlyerjes së investimeve etj.

Neni 10

Planet e investimeve për Operatorët e shpërndarjes së energjisë elektrike

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes harton planin e investimit për zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes për 5 vitet e ardhshme kalendarike sipas nenit 75 të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”. Ky plan duhet të përmbajë investime që synojnë:
- Rritjen e shkallës së sigurisë së sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike.
  - Zvogëlimin e humbjeve teknike dhe jo teknike në rrjetin e shpërndarjes.
  - Mbajtjen e parametrave teknikë të furnizimit me energji elektrike të parashikuar në Kodin e Shpërndarjes.
  - Plotësimin dhe modernizimin e sistemit të matjes së energjisë elektrike në rrjetin e shpërndarjes.
2. Në hartimin e planeve të investimeve operatori duhet të bazohet dhe të respektojë:
- a. Kriteret e planifikimit dhe të zhvillimit të sistemit të shpërndarjes

- të përcaktuara në Kodin e Shpërndarjes
- b. Studimi i ngarkesave ekzistuese dhe parashikimi i zhvillimit të ngarkesave në të ardhmen.
  - c. Informacionet dhe të dhënat e siguruar nga OST-ja, pjesmarrësit e tregut dhe klientët kryesorë të lidhur me sistemin e shpërndarjes.
  - d. Kriteret e projektimit të elementëve kryesorë të rrjetit të shpërndarjes (nënstacione, kabina transformimi, linja shpërndarëse të TM dhe TU etj).
  - e. Periudhat kohore të zbatimit të investimit për ndërtimin apo rehabilitimin e një objekti.
5. Në planin e investimeve të parashikuara, operatori duhet të pasqyrojë listën e projekteve, që do të zbatohet.
4. Plani i investimeve shoqërohet me relacione argumentuese lidhur me:
- a. Metodologjitë e ndjekura për parashikimin e kërkesës, ngarkesës dhe ngarkesës pik sipas kushtit n-1 duke i paraqitur ato në mënyrë tabelare dhe grafike, që kanë diktuar ndërtimin apo rehabilitimin e nënstationeve (TL/TM), kabinave të transformimit, pajisjeve rregulluese të tensionit, etj.
  - b. Ndikimet e investimit në përmirësimin e humbjeve në rrjet dhe treguesve të tjerë të performancës, etj (Krahasimi i humbjeve para dhe pas investimit).
  - c. Kostot, burimet e financimit, periudhat e shlyerjes së investimeve etj.

KAPITULLI III

Procedurat e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve

Neni 11

Procedura e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve

1. Një procedurë për miratimin e planit të investimeve fillon me paraqitjen e një kërkesë për miratim të planit të investimeve nga një person mbajtës i një license të dhënë nga ERE se bashku me një plan të detajuar investimesh sipas dispozitave të parashikuara në nenet 8, 9, si dhe shtojcën 1 të kësaj Rregulloreje. I licensuari do të paraqesë planin e investimeve në ERE pasi të ketë konsultuar me palët e interesuara.
2. Nëse informacioni për planin e investimeve është dhënë konform kërkesave të përcaktuara në këtë Rregullore, Bordi i ERE merr vendim për fillim procedure të shqyrtimit të planit të investimeve.
3. ERE pasi shqyrton planin e investimeve dhe nëse e gjen atë në përputhje me kërkesat e lartpërmendura, e miraton tërësisht ose pjesërisht atë.

Neni 12

Afatet e paraqitjes dhe miratimit të planit të investimeve

1. ERE ka përcaktuar afatet për paraqitjen dhe miratimin e planit të investimeve në kontekstin e aplikimit dhe miratimit të tarifave për veprimtaritë e ushtruara nga operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes në tregun e energjisë elektrike. Këta të fundit do të paraqesin në ERE planin e investimeve për vitin pasardhës në të njëjtën kohë me aplikimin për tarifë.
2. ERE publikon njoftimin për paraqitjen e planit të investimeve nga operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes jo më **vone se 7 (shtatë) ditë** nga data e pranimit të aplikimit për marrjen e komenteve nga të interesuarit. Të interesuarit mund të paraqesin **komentet e tyre brenda 15 ditëve nga publikimi.**
3. ERE mund të kërkojë sqarime ose të bëjë pyetje lidhur me planin e investimeve të paraqitur nga operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes, nga dita e paraqitjes së tij deri në miratim.

ERE mund të organizojë seanca dëgjimore me pjesëmarrjen e palëve të interesuara.

4. ERE shqyrton dhe merr vendim për miratimin e plotë ose të pjesshëm të planit të investimeve para miratimit të tarifave të transmetimit apo shpërndarjes.

Neni 13

Kriteret për miratimin e planit të investimeve

1. ERE mund të miratojë Planin e Investimeve në tërësi ose në mënyrë të pjesshme sipas përparësisë së projekteve. Informacioni i paraqitur në planin e investimeve përdoret nga ERE për të përcaktuar Bazën e Rregulluar të Aseteve (RAB) të veprimtarive të licensuara për aktivitetet respektive në sektorin e energjisë elektrike.
2. Në miratimin e planit të investimeve ERE merr në konsideratë:
  - Nëse plani përmirëson nivelin dhe cilësinë e shërbimit.
  - Nëse plani është në gjendje të përmirësojë dhe reduktojë humbjet teknike dhe joteknike.
  - Nëse plani përmban dhe reflekton masat për minimizimin e kostos duke përfshirë praktikën transparente dhe të drejta të blerjeve.
  - Nëse plani është mjaftueshëm i detajuar, i dokumentuar dhe konsiston në një shkallë të duhur fleksibiliteti në zbatim.
  - Nëse plani i investimeve ka analizuar dhe vlerësuar disa alternativa dhe ka argumentuar faktin se pse alternativat e tjera nuk janë përfshirë.

- Nëse plani i investimeve është në përputhje me strategjinë e zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike.
  - **Nëse plani është realizuar brenda afatit të përcaktuar.**
3. Nëse ERE e sheh të arsyeshme mund të kërkojë kryerjen e një oponente për vlerësimin e aspekteve teknike dhe efikasitetin ekonomik të investimit.

Neni 14

Njoftimi për Vendimin

1. Brenda 3 ditëve pune nga zbardhja e vendimit përfundimtar, ERE do të njoftojë operatorin e transmetimit apo të shpërndarjes së energjisë elektrike si dhe do t'i dërgojë atij një kopje të vendimit.
2. Vendimi i Bordit të ERE për miratimin e planit të investimeve për operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes së energjisë elektrike publikohet në Fletoren Zyrtare.
3. Brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit të Bordit të ERE-s, i licensuari ka të drejtë të paraqesë ankim në ERE konform Rregullave të Praktikës dhe Procedurave të ERE-s.

KAPITULLI IV

Dispozita të tjera

Neni 15

Informacioni konfidencial

Në rast se ndonjë operator pretendon se plani i investimeve të tij përmban një numër informacionesh dhe të dhënash, që ai i konsideron konfidenciale, ai do t'i shënojë si konfidenciale kur paraqet planet e investimeve dhe të tilla informacione dhe të dhëna do të trajtohen nga ana e ERE-s, sipas rregullave dhe procedurave që aplikohen për këto lloje informacionesh dhe të dhënash.

Neni 16

Ankimi gjyqësor

Kundër Vendimit të Bordit të ERE-s, për miratimin ose jo të planit të investimeve, operatorët e transmetimit dhe të shpërndarjes së energjisë elektrike, mund të bëjnë ankim në gjykatë brenda 30 ditëve nga botimi i vendimit në Fletoren Zyrtare.

KAPITULLI V

Neni 17
Amendimi i Rregullores

Kjo Rregullore është objekt rishikimi dhe ndryshimi me vendim të Bordit të ERE-s, në përputhje me Rregullat e organizimit dhe funksionimit te ERE-s.

Neni 18
Hyrja në fuqi

Kjo rregullore hyn në fuqi menjëherë.
Kjo rregullore botohet ne Fletoren Zyrtare.

Shtojce 1: Tabela e Investimeve per vitin _____

Pershkrimi i Grupit te Aseteve (ne perputhje me Listen e Llogarive)	Numri i Llogarise	Koha e venies ne pune	Vlera e Kapitalizuar (per t'u perfshire ne RAB)	Jetegjatesia e pritshme	Amortizimi vjetor i pritshem